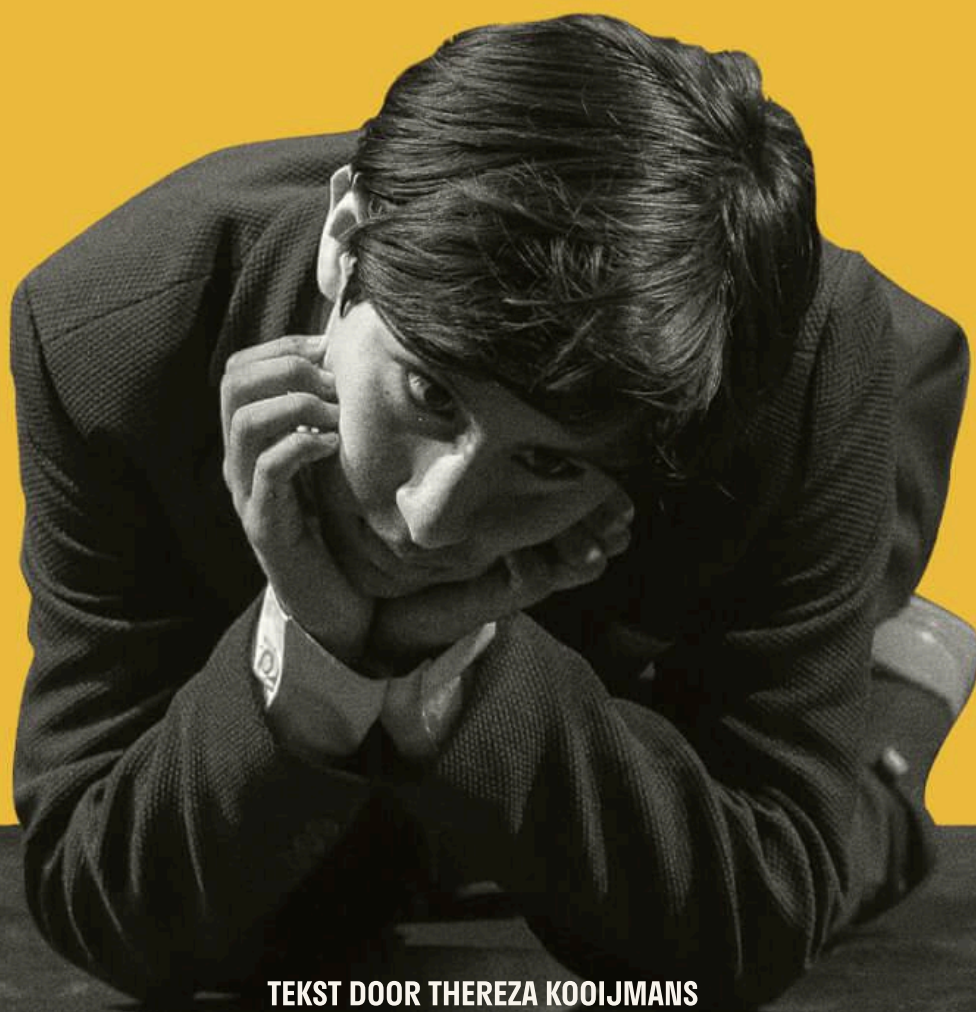

THEATER

ASSEPOESTER, ANGELIQUE EN DE GEVALLEN OMA

TEKST DOOR THEREZA KOOIJMANS
COVER FOTO DOOR REMCO SWINKELS

INLEIDEND WOORD

Voor de eindpresentatie van de brugklas Dalton Den Haag en Theaterschool Rabarber in 2024 boog ik mij met de klas over de sprookjes van de Gebroeders Grimm en het gegeven 'Goed vs Kwaad'. Wat maakt iemand goed en wat slecht? Wat moet er met je gebeuren om een slechterik te worden? Kunnen we mensen vertrouwen die alleen maar 'goed' lijken te zijn?

Een speler schreef de zin die het uitgangspunt van de eindvoorstelling werd:

'Waarom is Goed en Slecht eigenlijk bedacht? Is het om jezelf goed te noemen of de ander slecht?'

Er ontstond een scherpe, humoristische vertelvoorstelling waarin de figuren als schaakstukken vastzitten in het goed-kwaad denken en het hokjesdenken van de sprookjes waar ze onderdeel van zijn. Dit zwart-wit denken werd neergezet door middel van tape die letterlijk diende als de kaders en de hokjes van de personages. Terwijl het tape langzaam loskwam, ontstond er ook chaos onder de personages en de rollen die ze hoorden te vertolken. Het gevoel van 'ergens perfect in moeten passen' bleek herkenbaar voor velen, zowel op het podium als in het publiek.

Hieronder vind je de eerste drie scènes van het stuk.

ASSEPOESTER, ANGELIQUE EN DE GEVALLEN OMA

SCÈNE 1 HET PRINSESSEN-CLICHÉ

Een strak zwart-wit decor met tape wordt zorgvuldig gemaakt bij de overgang. Een prinses komt langzaam oplopen, draait een rondje en zoekt een plekje waar ze in haar spiegel kijkt en lacht.

Er komt nog een prinses op; ze kijken naar elkaar. Lijken te schrikken, maar verbergen het mooi. Een voor een komt de rest op.

Als iedereen op is, kijkt iedereen elkaar heel verbaasd aan. Iedereen wil de mooiste, liefste, beste prinses zijn, maar een goede prinses zou een ander nooit iets misgunnen. Ze willen de anderen naar voren laten bewegen. Knikken naar elkaar. Buigen naar elkaar.

De mannen komen op in hun rokken/jurken. Het is ongemakkelijk.

Het loopt uit de hand...

Prinses 1: Zeg, moet jij geen prins zijn?

Prinses 13: Zeg, moet jij geen dienstmeid zijn?

Prinses 1: Moet jij niet zo'n pratend, net te dom dier zijn die Disney bij al onze verhalen verzint?

Prinses 13: Ach, ga terug naar je toren.

Prinses 1: Alsof ik mij ooit laat opsluiten.
Prinses 4: Ik wil wel een prins zijn?

Iedereen schrikt. En kijkt haar verbaasd aan.

Prinses 3: Het zou wel wat oplossen.
Prinses 5: Wil je dan mijn prins zijn?
Prinses 2: Nee die van mij.
Prinses 5: Ik was eerder!
Prinses 6: Kies mij! Ik ben knapper.
Prinses 7: Wat heeft schoonheid hier nou weer mij te maken?

Iedereen lacht

Prinses 8: Oke, Truus. Tijd om je ware zelf te worden, dienstmeisje van me.
Prinses 7: Ik heet geen Truus.
Prinses 8: Vanaf nu wel...
Prinses 6: Zoals ik al zei: ik ben knapper.
Prinses 9: Ik lach liever.
Prinses 10: Mijn gezicht is compleet symmetrisch, dat moet iets met je doen. Het is bewezen dat we mensen met een symmetrisch gezicht knapper vinden, omdat het biologisch gezien duidt op een gezond mens. En dat vergroot de overlevingskans. En dat vinden wij aantrekkelijk.
Prins(ses) 4: Ik kies mijn prinses niet op uiterlijk.
Truus: Zie je wel!
Prins(ses) 4: Ik kies wie ik het beste kan redden.

Iedereen gaat zo goed mogelijk vastzitten, de Prins loopt rond. Zorgvuldig kijkt ze om zich heen.

Prins(ses) 4: Even goed kijken hoor! Hmmm. Ik zoek iemand die het zwaar heeft gehad.
Die vernederd is. Die tot het randje is gepusht. Het randje om zelf een slechterik te worden, op te geven.
Het liefst blond. En een blauwe jurk.
Prinses 13: Kies nou! Ik moet plassen.
Prins(ses) 4: Ja hallo! Dit is nog al een keuze. Ik moet ineens de belangrijkste keuze van mijn leven maken. Jullie zijn allemaal hartstikke leuk, hoor, daar niet van. Maar hoe moet ik na één tel al weten met wie ik de rest van mijn leven wil spenderen?
Prinses 10: Ik dacht dat prinses het altijd direct wisten.
Prins(ses) 4: Ja, als er maar één prinses is ja.
Prinses 8: Één prinses, één prins, één slechterik en één moraal.

Prinses 9: Wees goed.
Prinses 11: Zie de schoonheid achter het beest.
Prinses 12: Lach lief, buig, dans en wordt veroverd door een prins.
Prinses 13: Wij zijn goede prinsessen.
Prinses 14: Wij vertellen goede verhalen.
Prinses 2: Maar zo lang de prins niemand kiest, hebben wij geen verhaal te vertellen, hoor!
Prinses 1: Ja, maar als ik eerlijk ben, herken ik mij niet echt in die verhalen...
Prinses 14: Hoezo niet?
Prinses 1: Nou als een beest mij zou ontvoeren heeft zijn uiterlijk er niets mee te maken. Hij is een beest omdat hij iets tegen mijn wil in doet. Daar kan geen pratend servies tegenop.
Prinses 2: Ja, en als mijn gemene stiefmoeder mij zou willen vermoorden omdat ik mooi ben, dan zou ik niet per se lief naar haar lachen. Zo goed ben ik niet.
Prinses 3: Is je eigen grens aangeven slecht?

Stilte.

Truus: Kennen jullie het verhaal van Assepoester? En haar gemene stiefmoeder?
Iedereen: Ja.
Prinses 8: Hoezo?
Truus: Omdat wij gemaakt zijn om verhalen te vertellen, dus moeten we een verhaal vertellen. En ik denk dat het verhaal van Assepoester precies de antwoorden heeft die wij zoeken.

Iedereen kijkt naar publiek.

Prinses 13: Hmmm... En welke versie van haar verhaal gaan we vertellen dan? Er zijn er nogal wat...
Truus: Gewoon, de waarheid. Onze waarheid!

Truus gooit de jurk naar Fee en iedereen rent af.

Fee: Gadver!

'Assepoester'-bewegingsfrases met poetsen. Dit blijft doorgaan tijdens de tekst.

SCÈNE 2 HOE ASSEPOESTER BEGON

Vier vertellers verzamelen zich in het midden.

Verteller 2: Lang geleden.

Verteller 3: In een land hier ver vandaan.

Verteller 4: Woonde een gelukkig echtpaar in een mooi huis.

Verteller 1: Ze hadden een gelukkig dochtertje.

Verteller 2: En daar woonden ze gelukkig samen.

Verteller 3: Een gelukkig echtpaar met een gelukkig dochtertje leefde gelukkig samen.

Verteller 4: Totdat alles misging.

Verteller 1: Mama ging dood.

Verteller 2: Papa werd ongelukkig.

Verteller 3: Dochter ook.

Verteller 4: Papa vond een nieuwe vrouw.

Verteller 1: Want zo gaat dat.

Verteller 2: En die vrouw had al twee kinderen.

Verteller 3: Van wie?

Verteller 2: Geen idee.

Verteller 1: Die kinderen werden ook wel de verwende stiefzussen genoemd.

Verteller 2: Door Disney dan.

Verteller 3: Ja, en die noemde de nieuwe mama: de Gemene Stiefmoeder.

Verteller 4: En Disney maakte ze erg lelijk.

Verteller 1: Dat helpt trouwens enorm, wist je dat? Hoe lelijker wij iemand vinden, hoe onaangener. Hoe knapper, hoe betrouwbaarder.

Verteller 2: Het is niet eerlijk, maar dat is het leven.

Verteller 3: C'est la vie.

Verteller 4: We weten trouwens niet zeker of ze echt lelijk waren. Misschien waren ze wel mega knap. Of eigenlijk maakt het niet uit.

Verteller 1: Ze trokken met z'n drieën in.

Verteller 2: Bij de ongelukkige papa en dochter.

Verteller 3: Twee gebroken gezinnen onder 1 dak.

Verteller 4: Als dat maar goed gaat!

De Stiefmoeder komt samen met haar gillende dochters op. Assepoester staat klaar naast de lijn.

Stiefmoeder: Assepoester?

Dochter 1: ASSEPOESTER?

Dochter 2: AS-SE-POES-TER?

Stiefmoeder: Waar is ze?

Samen: ASSEPOESTER!!!!

Assepoester stapt over de lijn heen.

Stiefmoeder: Daar ben je!!
Dochter 1: Lelijk ben je.
Dochter 2: Je stinkt.
Stiefmoeder: Meiden, meiden, dat zeggen we niet tegen een andere dame.
Dochter 1: Waar ziet u dan een dame, moeder?

Ze gniffelen samen

Stiefmoeder: Goed... normaal doen nu. Assepoester, liefje, wil je je nieuwe mama ergens mee helpen alsjeblieft?

Assepoester zwijgt.

Dochter 2: Ik wist het, ze is achterlijk geworden.
Stiefmoeder: Meiden! Klaar nu! Naar jullie kamer.
Dochter 1: Dit is jouw schuld Assepoesje.
Dochter 2: We krijgen jou nog wel.
Stiefmoeder: Lief meisje, trek je er niets van aan. Dit is typisch zussengedrag, je hoort er al helemaal bij! Maar goed. Ik wil dat je naar de stad rent (niet loopt) om de jurken voor mijn twee engeltjes te halen.
Assepoester: Wat voor jurken, nieuwe moeder?
Stiefmoeder: Jurken voor het bal, liefje. Nou, hobbelen, we hebben geen tijd te verliezen.
Assepoester: Ik zou ook wel naar het bal willen.
Stiefmoeder: Dingen willen is niet echt dames-achtig, Assepoester. En jij wil wel een mooie dame zijn toch? Nou RENNEN.

Assepoester rent over de lijn links heen. Draait zich om en blijft achter de lijn staan.

SCÈNE 3 TERUGSLAAN

In de voorstelling heb ik een bewegingsscène gemaakt waarin Assepoester door Stiefmoeder werd vernederd:

Een groep Stiefmoeders komt op. Ze wachten bij de lijn, stappen er gezamenlijk overheen. Ze dragen allemaal dezelfde soort kleding en vijlen hun nagels. Als een soort koortsdroom stapt er een groep Assepoesters over de

lijn heen. Ze rennen en botsen tegen de moeders op. Ze worden geduwd, getrokken en aan hun nek omhoog vastgehouden.

Na de droom blijven twee Assepoesters achter en spreken zacht in een microfoon. Als tegen een geheim dagboek. Ze balanceren op de lijnen.

Assepoester 1: Glimmend lach ik terwijl ik haar voeten was.
Assepoester 2: Ik zal haar haren krullen en haar kont afvegen.
Assepoester 1: Ik maak haar bed op en kauw haar eten voor.
Assepoester 2: Hap, kauw, spuug, hap, kauw, spuug.
Assepoester 1: Hapklare hapjes zodat mevrouw alleen nog maar hoeft te slikken.
Assepoester 2: Zodat mevrouw alleen nog maar hoeft te zitten.
Assepoester 1: Zodat mevrouw alleen nog maar hoeft te lachen.
Assepoester 2: Ik ben een goed mens.
Assepoester 1: Ik ben goed gemaakt.
Assepoester 2: Goed bedacht.
Assepoester 1: Goed doorverteld.
Assepoester 2: Ik ben de oorsprong van goedheid.
Assepoester 1: Mijn gouden lokken zijn de wijze les voor uw tere kinderen.
Assepoester 2: Wie goed doet, goed ontmoet.
Assepoester 1: Wie goed doet, goed ontmoet.
Assepoester 2: Wie goed doet, wordt geduwd.
Assepoester 1: Wordt gestompt.
Assepoester 2: Wordt nooit serieus genomen.
Assepoester 1: Verandert in een tapijt.
Assepoester 2: Neergelegd om overheen gewandeld te worden.
Assepoester 1: Ik heb mij bedacht.
Assepoester 2: Ik ben geen tapijt.
Assepoester 1: Ik ben de prinses die erop vliegen kan.
Assepoester 2: Dus... ik zeg nee.
Assepoester 1: Ik bijt terug.
Assepoester 2: Ik teken duidelijk de grenzen die jij niet bewandelen mag.
Assepoester 1: En als je niet luisteren wil.
Assepoester 2: Dan zul je het zien, voelen, proeven.
Assepoester 1: Want ik ben goed.
Assepoester 2: En uw tere kinderen zullen kracht halen uit de vuisten die ik optrek.
Assepoester 1: Want ik ben goed.
Assepoester 2: Niet alleen voor de ander.
Assepoester 1: Maar ook voor mezelf.

Tijdens het aflopen stoten ze iets om, het valt buiten de plek.

OP ZOEK NAAR EEN THEATERTEKST OP MAAT?

INFO@THEREZAKOOIJMANS.NL

@THEREZAKOOIJMANS

TK